

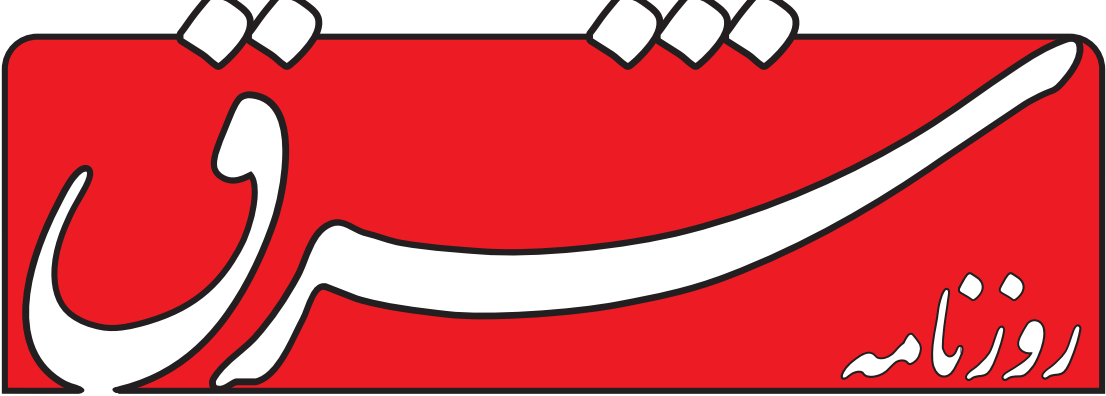
رئیس جمهور در جلسه هیئت دولت:

با کسی که حرمت کشور را محترم بشمارد گفت وگو می کنیم

گروه سیاست: رئیس جمهوری روز گذشته در جلسه هیئت دولت با قدردانی از حضور گسترده مردم در مراسم راهپیمایی چهلمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، گفت: «باید از ملت هوشیار، فهیم و زمان شناس ایران عزیز که با حضور گسترده...

صفحه ۸

پنجشنبه ۲۵ بهمن ۱۳۹۷ • ۸ جمادی‌الثانی ۱۴۴۰ • ۱۴ فوریه ۲۰۱۹

واعظی درباره FATF:

اگر تصمیمی اتخاذ شود مسئولیت آن نیز باید پذیرفته شود

گروه سیاست: شنبه پیش رو جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره لایحه پالرمو است. درست یک روز بعد هم جلسه گروه ویژه اقدام مالی آغاز می شود؛ جلسه‌ای که در آن با تعلیق ایران از لیست سیاه FATF ادامه پیدا می کند یا ایران به لیست سیاه...

صفحه ۲

سال شانزدهم • شماره ۳۳۶۶ • ۱۶ صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

تأیید صلاحیت لاهه، پیروزی ایران

نعمت احمدی . حقوق دان

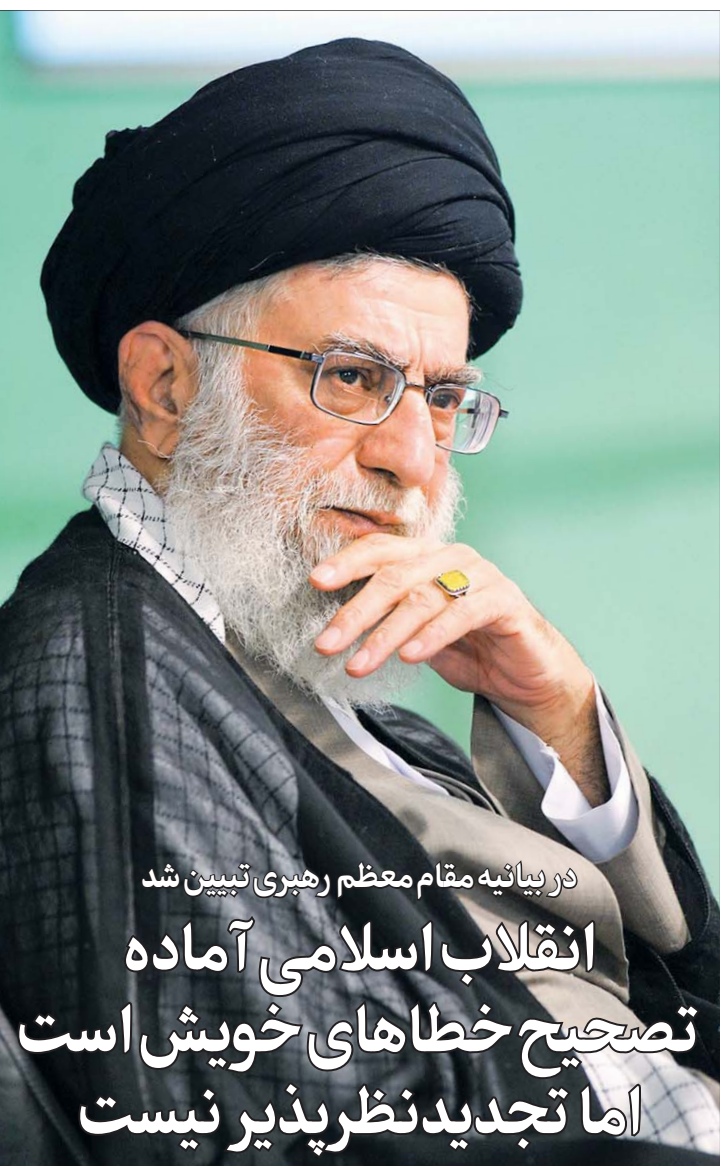

بیشتر اعضای جامعه حقوقی، یکی از آرای غیرقانونی دیوان عالی ایالات متحده آمریکا علیه ایران را مسدودکردن دو میلیارد دلار از دارایی‌های نقدی ایران در آمریکا می‌دانند. این مهم که چگونه دولت ایران با وجود اختلافات عدیده‌ای که با دولت آمریکا در زمینه‌های مختلف داشته و دارد، این میزان از نقدینگی را به خطر انداخت، نوشته دیگری را می‌طلبد. لازم به توضیح است که سپرده پول ایران در بانک‌هایی که برای آمریکا قابل دسترس بود، در زمان دولت احمدی‌نژاد صورت گرفت. در پی بمب‌گذاری‌های سال ۱۹۸۳ در بیروت و انفجار در پایگاه آمریکایی در خبر عربستان که منجر به کشته‌شدن تعدادی از تفنگ‌داران و کادر نیروی دریایی آمریکا شد، خانواده آنان شکایتی علیه ایران در دادگاه‌های آمریکا مطرح کردند و مدعی شدند ایران با حمایت از گروه‌هایی که عملیات فوق را انجام دادند، باعث کشته‌شدن نیروهای آمریکایی شده است و باید به قربانیان و بازماندگان آن حوادث غرامت بپردازد.

رای دیوان عالی کشور آمریکا بر مسدودکردن دارایی‌های ایران صادر و مبلغ دو میلیارد دلار از موجودی ایران توقیف شد؛ اما ایران این رای را برخلاف پیمان مودت سال ۱۳۳۴ بین ایران و آمریکا دانست و به دیوان بین‌المللی لاهه شکایت برد تا از این توقیف رفع اثر شود. وزارت امور خارجه آمریکا در لایحه تقدیمی به دیوان بین‌المللی مدعی شد ایران از ترویرسم بین‌المللی حمایت می‌کند و نمی‌تواند به پیمان مودت استناد کند. متعاقب آن دولت آمریکا از پیمان مودت سال ۱۹۵۵ میلادی (۱۳۳۴ هجری شمسی، خارج شد. می‌دانیم دیوان بین‌الملل لاهه مرجع قضائی سازمان ملل متحد بوده و احکام آن لازم‌الاجراست؛ هرچند به ظاهر احکام دیوان لاهه لازم‌الاجراست، اما امکان اجرانشدن حکم از سوی کشور محکوم‌علیه بسیار زیاد است. دراین‌صورت کشوری که رای دیوان لاهه

به نفع او صادر شده است، می‌تواند به شورای امنیت سازمان ملل دراین‌باره که کشوری که رای به ضرر او صادر شده، از اجرای رای خودداری می‌کند، شکایت کند. ازتأجایی‌که آمریکا عضو دائمی شورای امنیت سازمان ملل است و حق وتو دارد، یکی از چالش‌های حقوقی بین ایران و آمریکا بعد از این اتفاق خواهد افتاد. ایران در گذشته هم چند بار از طریق دیوان بین‌الملل دادگستری لاهه علیه آمریکا اقدام کرده است. یک بار به خاطر ساقط‌کردن هواپیمای ایرباس ایران بر فراز خلیج فارس و دیگر بار بعد از حمله نظامی آمریکا به سکوها‌ی نفتی ایران، صلاحیت دیوان لاهه برخلاف دادگاه‌های عمومی و ملی، صلاحیت ذاتی و همیشگی نیست و نمی‌تواند به همه دعاوی بین دولت‌ها رسیدگی کند؛ مگر اینکه دولت‌های طرف دعوی رضایت خود را مبنی بر رسیدگی در دیوان لاهه به دیوان اعلام کنند. این اطلاع برابر بند دوم ماده ۳۶ اساسنامه دیوان بین‌الملل لاهه است که طرفین دعوی صلاحیت دیوان را بپذیرند. تا این تاریخ ۷۳ کشور از نزدیک به ۲۰۰ کشور عضو سازمان ملل صلاحیت تام دیوان بین‌الملل لاهه را درباره دعاوی بین خود پذیرفته‌اند که نه آمریکا و نه ایران هیچ‌یک چنین درخواستی به دیوان لاهه نداده‌اند. البته به موارد خاصی به دولتی که صلاحیت عام دیوان لاهه را هم نپذیرفته باشند، می‌توانند ضمن توافق نامه کتبی بعد از وقوع اختلاف رسیدگی را به دادگاه لاهه ارجاع دهند. روش دیگر که ایران از آن استفاده برد، برمی‌گردد به معاهداتی که بین دولت‌ها منعقد می‌شود که به استناد آن معاهده، صلاحیت دیوان لاهه را پذیرفته باشند. ایران و آمریکا بعد از کودتای ۲۸ مرداد در ۲۳ مرداد ۱۳۳۴ (۱۵ آگوست ۱۹۵۷) معاهده مودت، روابط اقتصادی و حقوقی و کنسولی برقرار کردند. برابر این معاهده که به امضای دولت‌های ایران و آمریکا رسید، درباره مرجع رفع اختلاف دیوان لاهه توافق شد. این عهدنامه تا زمان مراجعه ایران به دیوان لاهه در سال گذشته به قوت خود باقی بود و دیوان لاهه در گذشته با استناد به همین عهدنامه اختلاف بین ایران و آمریکا را حل‌وفصل کرده بود؛ اما دولت ترامپ با تکیه بر بند ۲۳ ماده ۲۳ عهدنامه مودت سال ۱۳۳۴ که مقرر می‌دارد «هریک از طرفین می‌توانند با دادن اخطار کتبی به مدت یک سال به طرف دیگر معاهده را خاتمه دهد»

ادامه در صفحه ۴

عکس: پایگاه اطلاع رسانی مقام معظم رهبری

در بیانیه مقام معظم رهبری تبیین شد

انقلاب اسلامی آماده تصحیح خطاهای خویش است اما تجدیدنظرپذیر نیست

صفحه ۸

یادداشت

بیانی جدید از چیزهای کهنه

ساخترارگزیز: لحن خاص خودش را دارد اما همواره شخصیت راوی‌اش را نمی‌شناسیم، هرچند بسیار این شخص برای ما آشناست و او کسی نیست جز خود ما. تاجیک در این اثر به‌طور پنهانی به ادبیات تهمذگر از یک سو و به ساختارگرایی در ادبیات سوی دیگر حمله‌ور شده است. مانند کسانی که فرم و ساختار را یگانه کانون حرکت می‌دانند و می‌گویند: «در عصر جدید ما نمی‌توانیم از چیز جدیدی سخن بگوییم جز بیانی جدید از چیزهای کهنه». می‌گوید ساختار و محتوا را به هم بریزد و طرحی نو دراندازد. طرحی که هم به محتوا و رسالت آگاه‌بخش و وفادار است و هم ساختار خاص و مخصوص خود نویسنده را دارا باشد. تاجیک زمان‌مند و مکان‌مند نیست، توالی زمانی و مکانی را به هم می‌ریزد تا بیان کند که آدمی موجودی است که می‌تواند هم‌زمان در چند زمان باشد. سنتی باشد و پست‌مدرن عمل کند. پست‌مدرن بیندیشد و در گذشته‌های دوری که لذت‌بخش است، طریق زیست کند. اما به لحاظ سیاسی، این اثر داستان حصر و حصارها است. داستان موجودی است که پس از آزادی می‌فهمد تازه بردگی‌اش شروع شده است. به این جمله از کتاب دقت کنید: «از سرازیری تندی که انتهایش انتهای حریم زندان بود پایین آمد و در پیاده‌رو خیابان به راه‌رفتن ادامه داد. گویی می‌خواست فضای یک عمر نرفتن و ندیدن خود را یک‌شبه به جا بیاورد». قاعدا کسی که از زندان آزاد می‌شود باید هوای تازه‌ای را به سرش بکشد که آری «شکوه‌ها را بنه، خیز و بنگر که چگونه زمستان سر آمد»، اما موجود داستان ما، در ادامه تصور دیگری می‌کند. تاجیک به نقل از مرد داستان می‌گوید: «در هر قدمی که می‌رفت، پنداری درختی سر به تو می‌کرد... شهر چون سیلی خورده‌ای برهذیان و پریشان نگاهش می‌کرد... انکار کسی نبود که دیده شدی که از تنه‌ی یک هیچ‌کس بود». بنابراین تاجیک با ورود به دنیای ذهنی فردی راه‌شده در شهری خاموش و سرد، نوعی رسالتی بنیامینی را به ما یادآوری می‌کند. اینکه همه ما در شهرهایی که رها می‌شویم همواره عده‌ای در اطراف ما هستند که تحت تأثیر فضای دیجیتال و مجازی، افراد آزادی هستند که به‌واقع این آزادی تخیلی و نمادینی است که خودشان از چند و چون آن آگاه نیستند. تاجیک در آثار قبلی‌اش، خصوصاً آثار سیاسی و روشی، بدین خاطر که تقلیل‌نویس است و به میزان فهم مخاطب خود توجه نکرده، مورد نقد بسیار قرار گرفته، اما به جرئت می‌توان گفت: «لذت سوزنده‌ی» اثری است که تیپ‌های مختلفی از مردم را با خود درگیر می‌کند.

ادامه در صفحه ۶

محمود علی‌پور

رهایی کجاست؟ یکی از مهم‌ترین سؤالات حاکم بر فلسفه و ادبیات قرن بیستم، سؤال مذکور است. متفکرانی مانند، تئودور آدورنو، هورکهایمر، هربرت مارکوزه، نیچه، فروید، ژاک لکان، میشل فوکو و اندیشمندان متأخرتری مانند آلن بدیو، جورجو آگامبن، ژولیا کریستوا، در حوزه فلسفه و فردریش هولدرلین، برتولت برشت، والتر بنیامین، هانری میشو، آرتور رمبو، ماریو بارگاس یوسا، گابریل گارسیا مارکز و نویسندگانی چون هاروکی موریکامی، ایشیکورو، میلان کوندرا و بسیاری دیگر در قلمرو ادبیات، با پیوند دادن معرفت‌شناسی خاص خود به جهان‌های پوئیتیک، کوشیده‌اند با درهم‌ریختن ساختار، فرم و زبان مسلط بر حوزه‌های زندگی، پاسخی به این سؤال بدهند. می‌توانم با جمله والتر بنیامین شروع کنم که دست بر قضا، نویسنده مورد بررسی ما یعنی محمدرضا تاجیک چه در سبک و چه در اندیشه بسیار به او شباهت دارد. آنچه بر ذهنیت نویسنده کتاب لذت سوزنده‌ی حاکم است چیزی شبیه جمله بنیامین است. والتر می‌گوید: «سخت‌ترین چیزها در درون ما هستند و اگر آنها فرو بریزند، تمام دیوارهای پیرامون فرو خواهند ریخت...». باز جایی دیگر بنیامین جمله تکان‌دهنده‌ای دارد که حاکی از پرس‌سزنی‌های درونی و بیرونی اوست: «همچون کسی که در کشتی شکسته‌ای از تیرگی در حال سقوط آویزان باشد... شاید، اما او از آنجا نشانه‌ای به رهایی باز خواهد یافت...». لذت سوزنده‌ی یکی از جدیدترین آثار محمدرضا تاجیک است که توسط انتشارات عقل سرخ در سال ۱۳۹۷ در دست چاپ است. بخشی از عنوان کتاب ما سنگ زندان‌های خود را بر دوش می‌کشیم» یادآور جمله بسیار معروف ژان ژاک روسو است. اینکه: «ما آزاد مخلوق‌ها ایم، اما همه جا در بند». تاجیک در این اثر روش‌گرای است. نه چندان در بند فرم و بسیار کوشا برای انتقال محتوا برای به‌حرکت‌درآوردن ذهنیت تحت محاصره مخاطب است. سوزنه انسانی، سوزنه کلاسیکی که قائم بالذات و خودم‌مور بود، دیگر نیست. این سوزنه نه از بیرون و نه توسط فیلسوف شاه افلاطونی، با عقل خود‌بنیاد دکارتی- کانتی که توسط خودش به حصار و بند کشیده می‌شود. در مورد سوزنه در این اثر و تحولات حاکم بر او می‌شود بسیار سخن گفت. از لحاظ ادبی، این اثر هم یک داستان است هم نیست، هم ساختارمند است هم

یادداشت

استانی‌شدن انتخابات از منظری دیگر

انقلاب اسلامی به‌مثابه به منصف ظهور رسیدن و به‌عنوان یکی از ثمرات تدریجی این انقلاب فرهنگی محور به شمار آورد که همانا ایجاد یک فضای گفتمانی و مفاهمه‌ای برای طرح، انعکاس و شنیده‌شدن نظرها و نگاه‌های گوناگون، در جهان زیسته ایرانی- اسلامی جزئی از اهداف و آرمان‌های رهبران، نخبگان و آحاد مردمی است که در پیروزی آن جان‌فشانی‌ها و ازخودگذشتگی‌ها کرده‌اند. پس از اشاره به پاسداشت این فضای گفتمانی که باید در جهت ایجاد آن در تمام زمینه‌ها و درواقع، احزاب، اجتماعات نخبگانی و... از خرد تا کلان و تلاش کرد، واکاوی نگاه استانی به انتخابات مجلس از بُعد تاریخی، بیان‌کننده وجود این مکانیسم انتخاباتی به انجای مختلف در تجربه زیسته جامعه ایرانی است. از سوی دیگر استانی‌شدن انتخابات مجلس، رویکرد و البته مطالبه‌ای دیرپاست که از مجلس پنجم تاکنون بارها به شکل‌های گوناگون نمایندگان دوره‌های مختلف مجلس بر آن تأکید کرده‌اند که طبعاً مبین وجود یک نگاه کارشناسی تدریجی و طولانی‌مدت در پس آن است. حال شاید عطف به وجود چنین تجربه‌ای در جهان زیسته ایرانی و نیز طرح چندباره آن در دوره‌های مختلف مجلس در ۲۰ سال اخیر، وقت آن رسیده است که مدعاهای مختلف مبنی بر موافقت یا مخالفت با آن در یک فضای گفتمانی مدبرانه، کارشناسانه، علمی و به‌دور از برخی حواشی و جنجال‌های مختلف چه در فضای مجازی و چه در فضای حقیقی طرح می‌شد که البته به برخی موارد با وجود داشتن تجربه تاریخی و کارشناسی از این نگاه عدول شد.

ادامه در صفحه ۶

هانیه گرانلیلی دبیر کمیسیون سیاسی مجمع زنان اصلاح‌طلب

هم‌زمان با فرارسیدن چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی، در سپهر سیاسی- اجتماعی کشور مباحث متعدد راه‌بردی و کلان چه در حوزه فرهنگی و چه در حوزه سیاسی- اجتماعی مطرح است که به کانون بحث افراد، گروه‌ها، احزاب، اجتماعات نخبگانی و... از خرد تا کلان و با‌نظرگاه‌ها و رویکردهای مختلف تبدیل شده که البته از بایسته‌های پاسداشت انقلاب فرهنگی محور سال ۵۷ است که بحث و گفت‌وگو را جزئی جدایی‌ناپذیر از آن می‌کند. در موازات طرح مباحث متعدد در زمینه تدوین و تصویب بوده چه سال ۱۳۹۸ به‌واسطه شرایط حساس کشور و در نتیجه پیش‌بینی تمام گزاره‌های پیش‌روی ایران در آن، از چند ماه قبل بحث «استانی‌شدن انتخابات مجلس شورای اسلامی» به‌عنوان یک بحث مهم و کانونی در محافل سیاستی کشور مطرح شده؛ چنان‌که در این چند ماه نظرگاه‌ها و نگاه‌های مختلف را چه در میان نمایندگان مجلس و چه در لایه‌های مختلف حیات اجتماعی از گروه‌های نخبگانی سیاسی- اجتماعی تا آحاد مردم به‌همراه داشته است. ابتدا قاع از هرگونه طرح نظر و دیدگاه و ابراز موافقت و مخالفت با آن، باید ایجاد چنین فضای گفتمانی‌ای برای طرح نظرگاه‌های مختلف در این زمینه را به فال نیک گرفت و آن را در چهلمین سال پیروزی

حرف اول

گام دوم اصلاح‌طلبی است

علیرضا غریب‌دوست . کارشناس حقوق

بیانیه تفصیلی رهبری معظم انقلاب اسلامی روز گذشته و به مناسبت چهلمین سال پیروزی انقلاب منتشر شد که به نظر نگارنده این سطور -صرف‌نظر از اینکه نفس صدور چنین بیانیه‌ای در تاریخ جمهوری اسلامی بی‌سابقه است- حاوی نکاتی بسیار مهم و محتوایی فرامتنی و بین‌السطوری است. منظوق بیانیه موصوف به اندازه کافی گویاست، اما مفاهیمی که در این بیانیه بر آنها تأکید شده، میزان اهمیت و توجه به این سند مهم را صد چندان می‌کند. رهبری انقلاب در آغاز این مطلب تاریخی، با اشاره به این مهم که نظام جمهوری اسلامی وارد دومین مرحله خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است، تصریح کرده‌اند که مفاهیم بنیادینسی مانند آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت و برادری، در انحصار و مختص یک نسل نبوده تا در دوره‌ای بدرخشند و در دوره‌ای دیگر افول کند و انقلاب اسلامی را مانند «پدیده‌ای زنده، باردار، عطش‌افزین و آماده تصحیح خطاهای خویش» توصیف کرده‌اند. این بیانیه با تشریح مبسوط روند اثرگذاری انقلاب اسلامی بر ایران و جهان و کارشنکی‌ها و توفیقاتی که در این مسیر متوجه مردم شده است، ضمن اشاره به این مهم که انقلاب اسلامی و نظام برخاسته از آن از نقطه صفر آغاز شد و هیچ تجربه پیشینی و راه طی شده‌ای در برابر ما وجود نداشته است...

ادامه در صفحه ۶

جناب آقای مهندس محمد امیرزاده و خاندان محترم

با کمال تأسف و تأثر درگذشت مادر ارجمندتان را تسلیت عرض کرده و غفران و رحمت بیکران الهی را برای آن مرحومه آرزو مندیم.

جمعیت تولیدگرایان ایران

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

گفت‌وگوی «شرق» با سفیر روسیه در ایران درباره سوریه

نقش روسیه را فراموش نکنید

• چه کسی از هواداعش را بمباران می‌کرد

• FATF امکان تجارت نرمال را فراهم می‌کند

• اینستکس نوشدارو بعد از مرگ سهراب بود

• فرانسه، انگلیس و آمریکا مانع تدوین قانون اساسی سوریه شدند

صفحه ۶

مردی که دیگر چریک نیست

صفحه ۱۵

یادداشت

استانی‌شدن انتخابات از منظری دیگر

انقلاب اسلامی به‌مثابه به منصف ظهور رسیدن و به‌عنوان یکی از ثمرات تدریجی این انقلاب فرهنگی محور به شمار آورد که همانا ایجاد یک فضای گفتمانی و مفاهمه‌ای برای طرح، انعکاس و شنیده‌شدن نظرها و نگاه‌های گوناگون، در جهان زیسته ایرانی- اسلامی جزئی از اهداف و آرمان‌های رهبران، نخبگان و آحاد مردمی است که در پیروزی آن جان‌فشانی‌ها و ازخودگذشتگی‌ها کرده‌اند. پس از اشاره به پاسداشت این فضای گفتمانی که باید در جهت ایجاد آن در تمام زمینه‌ها و درواقع، احزاب، اجتماعات نخبگانی و... از خرد تا کلان و تلاش کرد، واکاوی نگاه استانی به انتخابات مجلس از بُعد تاریخی، بیان‌کننده وجود این مکانیسم انتخاباتی به انجای مختلف در تجربه زیسته جامعه ایرانی است. از سوی دیگر استانی‌شدن انتخابات مجلس، رویکرد و البته مطالبه‌ای دیرپاست که از مجلس پنجم تاکنون بارها به شکل‌های گوناگون نمایندگان دوره‌های مختلف مجلس بر آن تأکید کرده‌اند که طبعاً مبین وجود یک نگاه کارشناسی تدریجی و طولانی‌مدت در پس آن است. حال شاید عطف به وجود چنین تجربه‌ای در جهان زیسته ایرانی و نیز طرح چندباره آن در دوره‌های مختلف مجلس در ۲۰ سال اخیر، وقت آن رسیده است که مدعاهای مختلف مبنی بر موافقت یا مخالفت با آن در یک فضای گفتمانی مدبرانه، کارشناسانه، علمی و به‌دور از برخی حواشی و جنجال‌های مختلف چه در فضای مجازی و چه در فضای حقیقی طرح می‌شد که البته به برخی موارد با وجود داشتن تجربه تاریخی و کارشناسی از این نگاه عدول شد.

ادامه در صفحه ۶

اَللّٰدِيْنَ اِذَا اَصَابَتْهُمْ مُصِيْبَةٌ قَالُوْا اِنَّّٰ لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاٰجِعُوْنَ

عزیز گرانمایه جناب آقای مهندس کاظم چهره‌گشا

ضایعه درگذشت برادر بزرگوارتان را مصیبه‌اند تسلیت

عرض کرده و برای آن روان‌شاد علو درجات

و برای حضرت‌عالی ، ابوالشهید گرانقدرتان و سایر

بازماندگان مبر و اجر از خداوند متعال مسئلت داریم.

منصور معظمی، جواد اطاعت، عنایت‌الله رحیمی

سیدفرجام کمانه، مجید رضایان، امید محبی

غلام حیدر ابراهیم‌پای‌سلامی، کامران آزما

بیمار سلیمانی